Ennakkovaikuttaminen: Multimodaalisten digitaalisten liikkumispalveluiden edistäminen EU:ssa

E 143/2021 vp
Liikenne- ja viestintävaliokunta 1.3.2022

Laura Lassila
Erityisasiantuntija
Tieto-osasto, Tietoliiketoimintayksikkö
laura.lassila@gov.fi
+358 50 568 8027

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Komission tiekartta multimodaalisten digitaalisten liikkumispalveluiden (MDMS) sääntelemiseksi EU:ssa

- Komission tiekartta-asiakirja lokakuussa 2021
  - Asetusehdotus julkaistaisiin vuoden 2022 lopulla
  - Komissio käynnistänyt vaikutustenarvioinnin
  - Komission perustama asiantuntijafoorumi

➢ **Uutta EU-tason sääntelyä digitaalisille liikkumispalveluille**

- Tiiviisti kytköksissä multimodaalisten matkatietopalvelujen tarjoamisesta annetun delegoidun asetuksen (EU) 2017/1926 (MMTIS) tarkistamiseen

➢ Kestävän ja älykkään liikkuvuuden strategia

➢ EU:n ilmastoneutraaliustavoitteet 2050

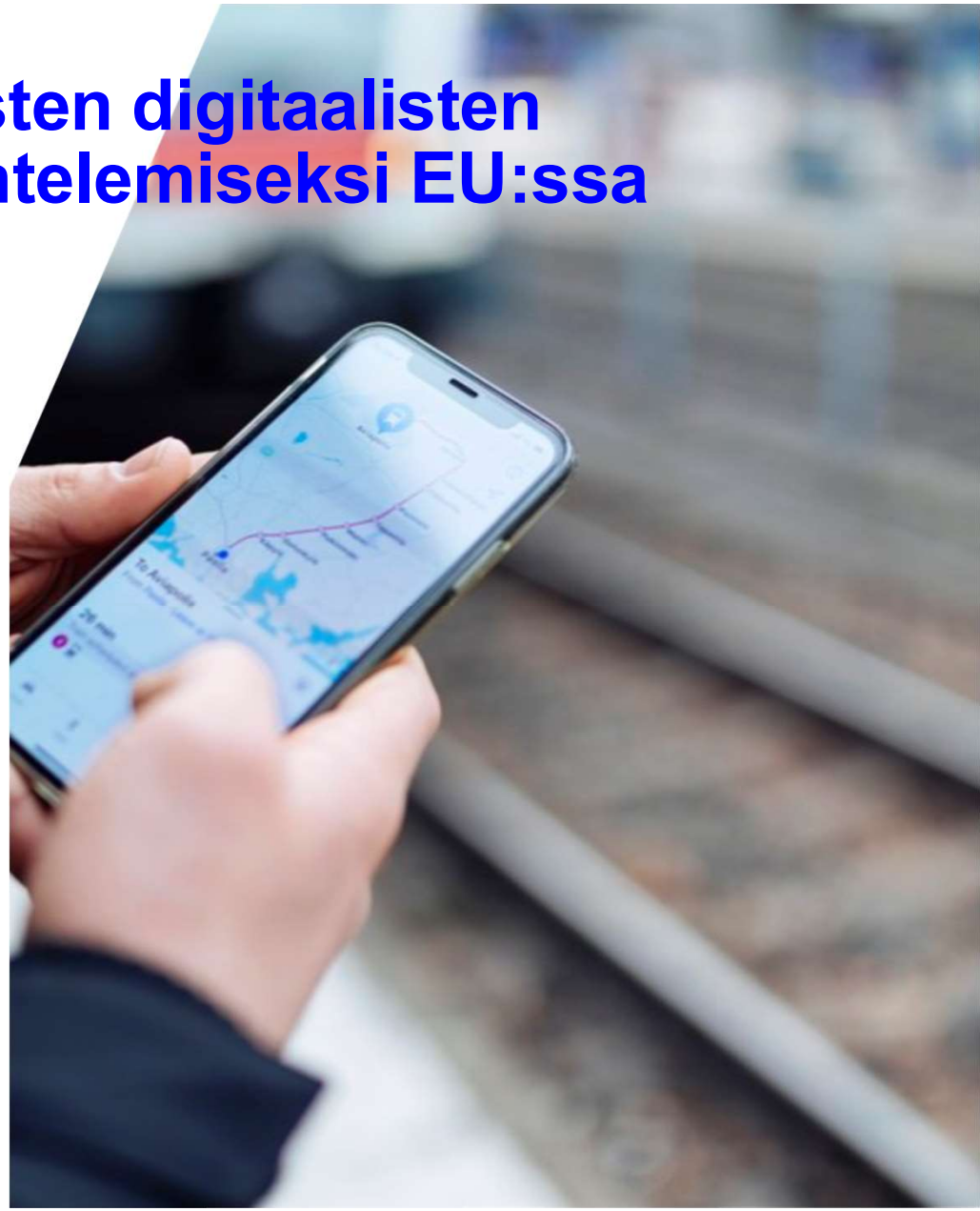

EU:n vihreä ja digitaalinen siirtymä

DIGITAALISTRATEGIA
FIT FOR 55
DATASTRATEGIA
KESTÄVÄN JA ÄLYKKÄÄN LIIKKUVUUDEN STRATEGIA
DATAHALLINTOSÄÄDÖS
KAPUNKILIIKENTEEN UUSI TOIMINTAKEHYS
DIGIMARKKINASÄÄDÖS
LIIKKUMISEN DATA-AVARUUS
DIGIPALVELUSÄÄDÖS
ITS DIREKTIIVI
TEN-T
AI SÄÄDÖS
AFI ASETUS
DATASÄÄDÖS
RTTI
MMTIS
eIDAS
MDMS

- Kestävän kehityksen turvaaminen ja digitaalisen sisämarkkinan luominen
- Hyvinvointi, digitaalinen edelläkävijyys & kilpailukyky
- Digitalisaation kautta kestävämpää, turvallisempaa ja sujuvampaa liikkumista

Komission aloitteen alustava sisältö

Palvelut, joihin aloitetta sovellettaisiin:
esimerkiksi reittioppaat, MaaS-palvelut ja erilaiset digitaaliset lippujenvälityspalvelut

Aloite koskee kaikkia liikennemuotoja ja lisäksi myös henkilökohtaisia liikkumismuotoja ja aktiivista liikkumista, kuten kävelyä ja pyöräilyä

Aloitteen soveltamisalaan kuuluvat palvelut vastaisivat kansallisessa liikennepalvelulaissa tarkoitettuja liikkumis- ja yhdistämispalveluita

Komissio pyrkii aloitteella ratkaisemaan seuraavia haasteita:

- Digitaalisten lippujen jälleenmyyntiehdot
- Kilpailua haittaavat menettelyt
- Matkustajia ei riittävästi tueta kestävien liikkumismuotojen valintaan

Komission mahdolliset keinot haasteiden ratkaisemiseksi:

- Tarkennetaan jälleenmyyntiehtoja, asetetaan erityisiä turvatoimia ja minimivaatimuksia läpinäkyvyydelle ja syrjimättömyydelle
- Asetetaan vaatimus mahdollistaa tasapuolinen ja syrjimätön pääsy muille toimijoille
- Asetetaan velvoite tarjota päästötietoa matkustajille

Selkeyttä ja läpinäkyvyyttä digitaalisten liikkumis- ja yhdistämispalveluiden tarjoamiseen

Saumaton matkustuskokemus asiakkaalle

Käyttäjälähtöisyys liikenteen palveluiden digitalisaatiota ohjaava periaate

Yhteiset toimintaperiaatteet EU-tasolla parantavat palveluntarjoajien edellytyksiä tarjota sujuvia matkaketjuja

Tasapuolinen pelikenttä multimodaalisten digitaalisten liikennepalveluiden markkinoille

Suomen kanta multimodaalisten digitaalisten liikkumispalveluiden edistämiseen EU:ssa

- Uusien digitaalisten palveluiden kehittyminen ja innovaatiot tulee mahdollistaa
- Digitaalisia sisämarkkinoita koskevan sääntelyn oltava yhdenmukaista
- Yhteentoimivuutta EU-tasolla tulee edistää ja sääntelyn tulee olla teknologianeutraalia
  - Yleiskäyttöiset ja skaalautuvat ratkaisut
- Asiakaslähtöisyyden ja asiakkaiden yksilöllisiin tarpeisiin vastaavien palveluiden kehittymistä tulee edistää
  - Joukkoliikenteen houkuttelevuuden lisääminen ja tosiasiallisen vaihtoehdon tarjoaminen yksityisautoilulle
- Sääntelyn tulee luoda sekä julkisille että yksityisille toimijoille tasapuolinen pelikenttä multimodaalisten digitaalisten liikennepalveluiden markkinoille
  - Kilpailun edistäminen

Suomen kanta multimodaalisten digitaalisten liikkumispalveluiden edistämiseen EU:ssa

- Digitaaliset liput tulee olla kolmannen osapuolen välitettävissä ja paketoitavissa markkinaehtoisesti
  - Myös julkisesti rahoitetut ja tuetut liput
- Avoin ekosysteemi, toimijat voivat kohtuullisin, syrjimättömin ja oikeudenmukaisin ehdoin liittää palvelunsa osaksi toisen toimijan digitaalista käyttöliittymää (esim. reittiopasta)
- Yhteiset minimistandardit ja rajapintojen yhteentoimivuus tukevat markkinan avoimuutta ja tasapuolisia toimintaedellytyksiä
  - Omien tietojen siirtäminen ja digitaalisen identiteetin ratkaisut
- Kuluttajan valinnanmahdollisuuksien lisääntymisellä ja henkilökohtaisesti räätälöitävillä palveluilla mahdollistetaan kestävien liikkumismuotojen kulkutapaosuuden lisääntyminen

Tulevan sääntelyn mahdolliset vaikutukset

- Kansalaisille
  - Laajempi valikoima digitaalisia liikkumispalveluita
  - Mahdollisuuksia kestävien liikkumisvalintojen tekemiseen
- Palveluntarjoajille
  - Oikeusvarmuutta ja yhteneväisiä ja reiluja käytäntöjä
  - Tarjottava pääsy muille toimijoille tasapuolisin ja syrjimättömin ehdoin osaksi omaa palvelua
  - Annettava käyttäjille tietoa liikkumisen päästövaikutuksista
- Julkisen liikenteen toimijat
  - Jälleenmyynnin ehtojen ja läpinäkyvyyden edistäminen helpottaisi datan jakamista, rajapintojen käyttöä sekä lippujen jälleenmyyntiä koskevista menettelyistä sopimista
  - Avoin kilpailu digitaalisten palveluiden tarjoamisessa
- Liikenteen päästöjen vähentäminen
  - Liikennejärjestelmän tehokkaamman ja kestävämmän käytön edistäminen, liikennevirtojen sujuvoittavaminen ja kestävien liikkumismuotojen käytön lisääminen

Kiitos!

lvm.fi Twitter: @lvmfi

Laura Lassila
Laura.lassila@gov.fi

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ